Studieorlov februar-april 2021

Emne:
-Mobiltelefoner, udvikling af opmærksomhedsøkonomi og konstituering af det menneskelige subjekt.

Grundlag for emne:
-Mødet med Imran Rashid, speciallæge i almen praksis, i forbindelse med IT strategi i Folkekirken satte tanker i gang. Imran Rashid har skrevet en del bøger om opmærksomhedsøkonomi og den menneskelige hjerne.
-Tankegangen om styring af det menneskelige subjekt (governmentality), her gennem opmærksomhedsøkonomiens strategier, ligger i tråd med mit tidligere arbejde i mit speciale.
-Endelig har jeg haft en privat oplevelse med nedbrud af en hjerne på grund af elektronik. (Min voksne søn har haft et tilbagefald med OCD, som handler om angst for virus i elektroniske devices, hvilket har krævet en total omvæltning af vores liv).

Filosofisk baggrund:
-Nedbrud af menneskets evne til selvkonstituering, her tages udgangspunkt i primært Michel Foucault og hans kritik af oplysningstiden og det moderne projekt.
-Der er sket et paradigmeskifte i den økonomiske videnskab fra standard økonomisk tænkning til udviklingen af en opmærksomhedsøkonomi, John B.Davis. Der er på den økonomiske videnskabs område sket et skred i efterkrigstiden fra tillid til det fornuftige menneske til et menneske, der er styret af andre ting en ratio. Det har store internationale virksomhed opdaget, Apple, Google, Microsoft mm, og der sker en manipulation af det menneskelige subjekt for disse økonomiske virksomheders gevinst. Der tjenes penge på det 'ufornuftige menneske', og mennesket styres dagligt gennem teknologiske devices.
-Den teknologske udviklingen, især med udviklingen af smartphones.
-Harmut Rosa taler om 'fremmedgørelsen' af det menneskelig subjekt i det moderne accelerationssamfund, og han taler om desynkronisering og inerti for at stoppe farten, og det skal ske gennem en anden historiefortælling om mennesket, som kan ske gennem andre videnskaber.

Løsning
-Spørgsmålet er om problemet med 'governmentality'/styring af det menneskelige subjekt kan løses gennem tilliden til et ordnende princip i den menneskelig tænkning, som Davis er inde på, så mennesket ad den vej kan generobre sin konstituering gennem selverkendelse og erkendelse af verden, eller om det skal ske gennem desynkronisering som hos Harmut Rosa, eller om vi skal arbejde med Michel Foucalt og tænkere indenfor den økumeniske teologi i forhold til begreber om galskab og den æstetiske eksistens.

Konklusion
Det er en problematik, der gennemsyrer hele samfundet, også Folkekirken, og det kræver en strategi for, hvordan vi bruger teknologien og dens muligheder, ligesom vi skylder en stillingtagen til manipulationen af det menneskelige subjekt, som vi også er en del af i vores brug af sociale medier, hjemmesider og andet. I 2003 anvendte jeg disse teorier i forhold til arbejdet med den neoliberale globale verdensøkonomi og dette samfunds styring af det menneskelige subjekt, og det giver mening at anvende samme kritikere til den nye form for 'governmentality' gennem opmærksomhedsøkonomien og dens styring af subjektet.